

29-10-07 Driehoek Deventer

Datum: 29-10-2007

1. Inleiding

In verband met de dubbele driehoek Zwolle-Deventer is de lokale driehoek Deventer verkort naar 45 minuten, met een summiere agenda. Naast de bespreking van het verslag van de vorige keer stonden de onderwerpen hennep en handhaving horeca op de agenda.

2. N.a.v. Verslag d.d. 16 juli 2007 -> Preventief Fouilleren

In de terugkoppeling van de driehoek d.d. 7 mei 2007 stond:

"Het OM geeft in principe geen last tot preventief fouilleren meer af in het kader van het project Ochtendgloren op de A1. De A1 is namelijk niet een veiligheidsrisicogebied in de zin van een bedreiging van de openbare orde vanwege de aanwezigheid van wapens. Voor een dergelijke last is een pv van bevindingen vereist waarin deze situatie wordt aangetoond. Het OM in Zutphen stopt om dezelfde reden, het OM in Almelo gaat er evenwel mee door."

De politie heeft nog steeds geen pv van bevindingen aangeleverd. Bovendien werd nu duidelijk dat de APV van Deventer (nog) helemaal niet in de mogelijkheid van preventief fouilleren voorziet!

07-05-07 Driehoek Deventer

Datum: 7-5-2007

Terugkoppeling driehoek Deventer d.d. 7 mei 2007

1. Preventief fouilleren

Het OM geeft in principe geen last tot preventief fouilleren meer af in het kader van het project Ochtendgloren op de A1. De A1 is namelijk niet een veiligheidsrisicogebied in de zin van een bedreiging van de openbare orde vanwege de aanwezigheid van wapens. Voor een dergelijke last is een pv. van bevindingen vereist waarin deze situatie wordt aangetoond. Het OM in Zutphen stopt om dezelfde reden, het OM in Almelo gaat er evenwel mee door.

Verslag themabijeenkomst veiligheid A1. dd 30 januari 2008 in de raadszaal van het gemeentehuis aan de Smidsbelt te Holten.

Aanwezig

Gemeenten: Rijssen-Holten (burgemeester B. Koelewijn en [redacted]), Hof van Twente (burgemeester H. Kok), Voorst (burgemeester J. Penninx), Almelo ([redacted]), Hengelo ([redacted]), Borne ([redacted]), Oldenzaal ([redacted]) en Losser ([redacted]),

Het OM: Zwolle ([redacted]) en Almelo ([redacted])

Politie: het Korps Landelijke politiediensten (de [redacted]), NO-Gelderland ([redacted]), IJsselland ([redacted]), Politie Twente (de [redacted]) en [redacted]

Het RPC: (de heren [redacted])

Rijkswaterstaat: de heer [redacted]

Met kennisgeving afwezig

Provincie: gedeputeerde Klaassen

Gemeenten: de burgemeesters F.T.J.M Backhuijs, C.G.A.A. Brekelmans, A.P. Heidema, A.M. Kerckhaert, M.A.J. Knip, L. Kobes, F.J. Spekrijse en J.D. Westendorp;

Het OM: Zutphen ([redacted]) en Almelo ([redacted])

Politie: de heren [redacted]

1. Opening en welkomstwoord door burgemeester B. Koelewijn

Burgemeester Koelewijn heet een ieder van harte welkom. Gedeputeerde Klaassen van de provincie wil graag op de hoogte gebracht worden van hetgeen deze middag wordt besproken. Dit geldt ook voor burgemeester Heidema van de gemeente Deventer.

Burgemeester Koelewijn heeft hij het initiatief tot deze bijeenkomst genomen omdat weliswaar veel partijen betrokken zijn bij de veiligheid op en langs de A1, maar niet helder is wie precies initiatieven ondernemen. Hij noemt het parkeren van vrachtauto's op vluchtstroken langs de A1 en voertuigcriminaliteit op parkeerplaatsen.

Deze bijeenkomst behelst een tweetal gespreksonderwerpen. Het eerste onderwerp is preventief fouilleren. De bedoeling is vanmiddag plenair de ervaringen van preventief fouilleren met elkaar te delen en te bespreken. Het tweede gespreksonderwerp is de betekenis van de A1 problematiek en de invloed ervan op de veiligheid in gemeenten en hoe hier concreet mee om te gaan.

2. bestuurlijk instrument preventief fouilleren

a. Toelichting door de heer [redacted] (politie afdeling Rijssen-Holten)

Onder de naam "Ochtendgluren" wordt op dit moment de problematiek opgepakt mbt de criminaliteit (vnl. inbraak in vrachtwagens, opensnijden en auto's, laptops, roofovervallen op auto's, autokraken) op en in de omgeving van de rijksweg A1 vanaf Oldenzaal tot en met Apeldoorn. Er wordt in den lande en op dit moment door de politie met succes gebruik gemaakt van een lokvrachtauto die binnenkort ook in ons gebeide wordt ingezet.

Vanaf de A1 worden de kleine kernen (woonhuizen en bedrijventerreinen) goed bezocht door criminelen. Vaak worden in 1 nacht vele autokraken en/of woninginbraken gepleegd. Uit ervaring en onderzoek blijkt dat veel van deze misdrijven worden gepleegd door Oost-Europeanen en/of criminele groeperingen uit het westen van het land die de A1 als aan en afvoerroute gebruiken.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen preventief fouilleren in uitgaansgebieden zoals bijv in Almelo en tijdens de verkeerscontroles A1 zoals bijvoorbeeld hier in Rijssen-Holten.

Vanmiddag gaat het met name om de jaarlijkse verkeerscontroles op en aan de A1 ("Ochtendgluren") en de toepassing van preventief fouilleren tijdens deze controles.

b. Presentatie door de heer H. Markerink (Korps landelijke politiediensten hierna te noemen het KLPD)

Na een korte toelichting over het ontstaan (aanleiding) van de actie "ochtendglorën" en de toepassing van het middel preventief fouilleren benoemt de politie Twente enkele argumenten genoemd voor preventief fouilleren, te weten:

- * een veranderende (verharde) samenleving;
- * landelijke wetgeving laat op zich wachten;
- * (on)veiligheid voor weggebruikers en controle personeel door aanwezigheid van (vuur)wapens bij schietincident tijdens surveillancedienst);
- * openstellen grenzen.

De controle bestaat sinds 1999. Een schietincident op een surveillance van de politie is hiervoor destijds de aanleiding geweest. Door terroristische aanslagen is de laatste jaren verharding ontstaan. Het wapengebruik neemt toe in het uitgaansleven. Door openstelling van grenzen wordt de A1 steeds beter bereikbaar

Het binnenkomen en verlaten van het verkeer over de A1 is een probleem. Op de toegangswegen is een redelijke controle door politie. Er wordt steeds meer gebruik gemaakt van diverse instanties, en politiekorpsen zoals marechaussee, belastingdienst, douane, Duitse politiekorpsen, Voedsel en Waren Autoriteit etc.. Door de verkeerscontrole is een afname van 50% van de criminaliteit. Diefstal etc. is waarschijnlijk gedaald met 50%. Vormen van dit project zijn geïntegreerd bij de reguliere surveillances.

Drie jaar geleden heeft de burgemeester van Rijssen-Holten als eerste medewerking verleend voor de mogelijkheid voor preventief fouilleren tijdens grote verkeerscontroles langs de A1

Onafhankelijk onderzoek heeft inmiddels aangetoond dat een meerderheid van de burgers blij is met preventief fouilleren. Een cijfermatige onderbouwing voor de A1 is momenteel nog niet duidelijk hetgeen noopt tot een criminaliteitsanalyse voor de A1).

Parkeerplaats Boermarke is bij preventief fouilleren nog niet betrokken. In IJsselland is in de driehoek regelmatig stilgestaan bij het onderwerp preventief fouilleren. Deelnemers van de driehoek zitten nog niet op één lijn.

c. Presentatie door de heer [REDACTED] (officier van justitie Almelo)

De heer Damen doet bij het OM verkeerszaken en grootschalige onderzoeken. Hij wil deze middag spreken over veiligheid en wapens in het verkeer. De heer Damen is officier van dienst bij Ochtendglorën een geeft namens het OM een korte beschrijving van zijn rol en bevoegdheid bij preventief fouilleren. Verder geeft hij een korte schets van de meerwaarde en een onderbouwing voor preventief fouilleren.

Argumenten en onderbouwing voor preventief fouilleren zijn handhavingdruk en veiligheid personeel en burger. Hierbij niet wachten op landelijke wetgeving via wetgever omdat veiligheid burger primair is. Als verdere argumenten voor preventief fouilleren noemt hij de toename van alcohol en drugs in het verkeer onder met name jongeren. Er worden minder wapens aangetroffen. Verder bij controle handhaven op alcohol en drugs zodat deze niet opnieuw toenemen.

Naar aanleiding van de presentatie van de heer Markerink en de toelichtingen van de heer [REDACTED] en [REDACTED] worden door aanwezigen de volgende opmerkingen gemaakt:

Voor burgemeester Koelwijn zouden aanwezigen zich kunnen afvragen of het aanwijzen van veiligheidsrisicogebieden averechts werkt en onveiligheid creëert. Zolang de wetgever preventief fouilleren (aanwijzing veiligheidsrisicogebieden) niet landelijk regelt blijft het behelpen met lokale aanwijzingsbesluiten. Spreker vindt dat de politie de instrumenten moet worden geven om preventief te fouilleren. Hij vindt het vreemd dat niet voor elke parkeerplaats dezelfde bevoegdheden gelden.

De heer [REDACTED] geeft aan dat de politieke besluitvorming in Deventer voor preventief fouilleren op de A1 nog niet is geregeld. Hij onderkent het belang van preventief fouilleren op

de A1 maar de wettelijke onderbouwing is voor hem nog niet voldoende. Hij heeft hierover met de burgemeester van Deventer gesproken. De afweging voor en toepassing van preventief fouilleren noodzaakt een goede onderbouwing (proportionaliteit).

Volgens de heer Koelewijn is de opmerking van de heer Berends een bevestiging van de worsteling in de besluitvorming rond preventief fouilleren.

De heer [REDACTED] merkt op dat de driehoek in Deventer al regelmatig hierbij heeft stilgestaan en niet op een lijn zitten. De politie in Deventer komt door capaciteitsproblemen niet veel op de A1.

Volgens de heer [REDACTED] zit aan preventief fouilleren twee kanten. Door onafhankelijk onderzoek is vastgesteld dat een meerderheid van de burgers blij is met preventief fouilleren. De onderbouwing echter is momenteel nog niet duidelijk. Een criminaliteitsanalyse mbt de A1 ontbreekt. Deze is noodzakelijk.

Mevrouw [REDACTED] is benieuwd naar de zienswijze van de gemeenteraad van Rijssen-Holten ten aanzien van preventief fouilleren.

Volgens de heer Koelewijn heeft de gemeenteraad geen enkel kritisch geluid laten horen. De raad is volgens spreker voorstander van een actief veiligheid beleid. De gemeenteraad en de CdK worden nu iedere keer schriftelijk over preventief fouilleren geïnformeerd. De gemeenteraad en de CdK hebben tot nu toe geen enkel kritisch geluid laten horen.

Volgens de heer [REDACTED] past zijn gemeente preventief fouilleren toe. Echter spreker is van mening dat dit landelijk geregeld moet worden zodat niet iedere gemeente opnieuw het wiel uit hoeft te vinden. Hij voorstander om de problematiek op en aan de A1 landelijk of Europees te regelen. Niet iedere gemeente moet opnieuw het wiel uitvinden.

De heer [REDACTED] begrijpt het doel maar is niet echt gecharmeerd van preventief fouilleren. Volgens spreker werkt preventief fouilleren criminaliserend. Hij merkt dit bij luchthavens. Belangrijk is proportionaliteit en effect van maatregelen te wegen. Spreker is voorstander om vinger aan de pols te houden. Hierbij krijgt preventief fouilleren voordeel van de twijfel en staat spreker loyaal ten aanzien van ingezette lijn.

Spreker merkt verder op dat criminelen gebruik (gaan) maken van alternatieve routes om controles op de A1 te omzeilen. Ook rijden vrachtwagens vanuit Duitsland steeds meer via de alternatieve routes. Hij vraagt zich af of de criminaliteit zich hierdoor niet verplaatst? Spreker is groot voorstander van een algemeen regime voor de A1 en omwegen.

De heer [REDACTED] geeft aan dat ook de afdelingen in Twente door capaciteitsproblemen niet veel op de A1 komen. De afritten van de A1 zoveel mogelijk door politie worden gecontroleerd. Ook worden de parkeerplaatsen op en rond de A1 regelmatig door politie bezocht en gecontroleerd.

De heer [REDACTED] maakt zich vanuit het KLPD sterk voor deze zaak maar capaciteit ontbreekt. De KLPD heeft 3 auto's voor het landelijk wegennet. Dit noodzaakt slimmer samen te werken met de plaatselijke afdelingen. Het KLPD zet personeel in bij actie "Ochtendgloren".

De heer Koelewijn vindt dit een belangrijke issue. Hij denkt dat hierover vragen komen. Hij geeft verder aan niet voor alle gemeenten te kunnen en te mogen spreken. Hij wil preventief fouilleren toch in 2008 in Rijssen-Holten doorzetten en spreekt de wens uit dat de gemeente Deventer zich hierbij aansluit. Over de zienswijze van de gemeente Deventer heeft de heer Koelewijn gesproken met de burgemeester van deze gemeente. De gemeente Deventer is geïnteresseerd naar de uitslag van deze vergadering en wenst op basis van uitkomsten 2008 alsnog een beslissing te nemen om aan te haken bij preventief fouilleren A1. Het verslag wordt daarom ook toegezonden aan deze gemeente.

Conclusie

Burgemeester Koelewijn concludeert voor het gespreksonderwerp preventief fouilleren dat in 2007 minder wapens zijn aangetroffen, maar dat het nog te vroeg is een eind te maken met preventief fouilleren. De ervaringen in 2008 zullen worden betrokken voor beleid nadien. Die gemeenten die nu wel tot preventief fouilleren hebben besloten, zullen dat handhaven. Andere gemeenten wachten eerst de resultaten van 2008 af.

3. Overige (on)veiligheidsissues A1. Herkenbaarheid A1 problematiek voor gemeenten, politie en justitie oplossingen die kunnen bijdragen tot verhoging van objectieve en subjectieve veiligheid van gemeenten onder de invloedssfeer van de A1.

Volgens burgemeester Koelewijn is het tweede gespreksonderwerp de betekenis van de A1 problematiek (hit en run delicten) voor gemeenten gelegen aan en onder de invloedssfeer van de A1. De bedoeling is elkaar gevoelens te delen en afspraken te maken die kunnen bijdragen tot een verhoging van de objectieve en subjectieve veiligheid in onze gemeenten. Vormen van criminaliteit op parkeerplaatsen die door politie worden genoemd zijn:

- ladingdiefstal vrachtauto's;
- auto inbraken (laptops);
- geweldpleging en dreiging en een geval van moord;
- opstuwung van geparkeerde vrachtauto's (op hulpstrook A1) en de gevolgen voor hulpverleningsdiensten bij calamiteiten.

Volgens de heer [REDACTED] (Rijkswaterstaat hierna te noemen RWS) hebben de problemen op parkeerplaatsen langs de A1 voor het RWS als wegbeheerder topprioriteit. Bij RWS is een toenemende zorg om parkerende vrachtwagens op parkeerplaatsen en vluchtstroken. Als belangrijke oorzaak noemt spreker de economische ontwikkelingen in oost Europa (toename vrachtverkeer en zondags rijverbod). RWS is als wegbeheerder verantwoordelijk voor het hoofdwegennet. Men wil de solitaire verzorgingsplaatsen opheffen. Verzorgingsplaatsen met voorzieningen worden uitgebreid.

Minister Eurlings wil iets doen aan criminaliteit A1 (20 verzorgingsplaatsen waarvan 11 stuks in Oost-Nederland). RWS is als wegbeheerder verantwoordelijk voor het hoofdwegennet. Men wil de solitaire verzorgingsplaatsen opheffen. Zo worden in 2009 kleine verzorgingsplaatsen in Twente waaronder Eisenerveldweg/Friezeberg gesloten. Verzorgingsplaatsen met voorzieningen worden uitgebreid. De planvorming is om de parkeerplaatsen Bolder en Struik beperkt uit te breiden en parkeerplaats Lonnekermeer fors uit te breiden. Hierover is inmiddels overleg met het KLPD gestart. Wensen van de plaatselijke afdelingen worden via het KLPD meegenomen.

- inrichting parkeerplaatsen

Om de parkeerplaatsen langs de A1 veiliger te maken wordt een scheiding aangebracht tussen vrachtwagens en personenauto's. Verder worden de parkeerplaatsen zo ingericht dat de achterzijde van de vrachtwagens vanaf de snelweg zichtbaar zijn. Werkgevers dragen hun chauffeurs op niet bewaakte en verlichte parkeerplaatsen zoveel als mogelijk te mijden.

Particuliere bewaakte parkeerplaatsen zoals in Duitsland (Autohof) zijn mogelijk een goede optie. Volgens RWS kunnen gemeenten en provincie hierin belangrijke initiërende rol spelen. Noodzaak veel gespreken met particuliere exploitanten. Er lopen al een aantal private initiatieven voor onderhoud van verzorgingsplaatsen. Spelen echter twee problemen. De eerste is de concurrentie met Duitse autobahnhoften en het tweede is dat het grote gros van Oost Europese chauffeurs weinig geld te besteden hebben.

Het parkeren op de vluchtstrook mag niet langer worden toegestaan. Extra verlichting op en bewegwijzering van parkeerplaatsen aan de A1 vormt een goede stap in de richting. Bewegwijzering verbeteren als gastland. Het RWS staat open voor suggesties hierover.

- cameratoezicht

RWS is geen voorstander voor beveiligingscamera's. Landelijk beleid voor cameratoezicht wordt aangestuurd door het KLPD. Cameratoezicht op en aan de A1 moet juridisch nog worden onderbouwd. Er moet geen wildgroei komen mbt camera's. Deze zijn en worden inmiddels voor

meerdere doelen gebruikt. Hierover moet wel communicatie en afstemming plaatsvinden. Het KLPD vervult hierin voortrekkersrol. Hierbij innovatieve ontwikkelingen blijven volgen en combineren. Goed organiseren van de backoffice mbt camera's (informatiegericht opsporen). Koppelen van databases. Veiligheid moet beter worden gewaarborgd (evt meer menskracht inzetten voor controles). Coördinatie beter aansturen. Hier gaat nog teveel tijd inzitten. RWS overleg met het KLPD.

- aangifte politie

Chauffeurs doen niet altijd aangifte. Dit neemt teveel tijd in beslag. De aangifteprocedure moet worden vereenvoudigd. Aangifte bij de politie wordt meestal gedaan voor de verzekering. Een digitaal aangifteformulier met taalkeuze en brochures maken om aangifte te vereenvoudigen (diverse talen) zijn mogelijke opties. Verder registreren waar delicten plaatsvinden

Naar aanleiding van de presentatie en de toelichting van de heer Bruinewoud worden door aanwezigen de volgende opmerkingen gemaakt:

De heer [REDACTED] constateert toch wel dat de parkeerplaatsen overvol zijn. De heer Bruinewoud geeft aan dat de chauffeurs vaak de opdracht krijgen om op deze plaatsen te overnachten.

De heer [REDACTED] vindt de particuliere bewaakte parkeerplaatsen (Autohof) een goede optie. Dit mogelijk vanuit RWS faciliteren

Volgens de heer [REDACTED] is dit laatste voor RWS moeilijk. Zo is sprake van ingewikkelde RO procedures en compensatie natuur. Zo mogelijk particulier opgestart moeten worden echter dit stuit ook weer op problemen (rendabele exploitatie door concurrentie met Duitsland en bestedingspatroon Oost Europese chauffeurs.

De heer [REDACTED] is van mening dat op korte termijn op parkeerplaatsen winstpunten te behalen zijn door extra verlichting en bewegwijzering.

Volgens de heer [REDACTED] is het aanbod verzorgingsplaatsen ondergeschoven kindje van RWS. Hij staat open voor suggesties vanuit politie. Op de A1 worden cameratraject controles door OM uitgevoerd. Verder liggen ook verzoeken cq plannen van belastingdienst en veterinaire dienst. Men moet oppassen dat geen wildgroei van cameratoezicht op de A1 plaatsvindt. Beste 1 camerasysteem en 1 beheerder van dit systeem.

Mevrouw [REDACTED] informeert naar de eventuele ontwikkelingen in het buitenland en mogelijkheden van de universiteit Twente en innovatieplatform;

Volgens de heer [REDACTED] is gisteren in raad van hoofdcommissarissen van politie gesproken over cameratoezicht. Hiervoor zal mogelijk landelijk beleid gemaakt worden. De KLPD zal hierin als kartrekker samenwerken met alle relevante partners. Eerst zal juridisch onderzoek moeten plaatsvinden. Het KLPD heeft innovatieplatform voorgesteld als kartrekker te willen fungeren (centraal bij het KLPD) neerleggen.

Volgens de heer [REDACTED] zijn intern bij politie ook plannen voor toezichtcentrale. Verder wijst spreker op de slechte inrichting en onderhoud van de parkeerplaatsen aan de A1.

Volgens de heer Koelewijn staat Nederland op de 18de plaats wat betreft veilige parkeerplaatsen. Mogelijkheid voor autohof lijkt spreker in eerste instantie een goed voorbeeld via particuliere weg de veiligheid op parkeerplaatsen te vergroten.

Volgens de heer [REDACTED] is de aangifte bij plaatselijke afdelingen gering. Aangifte kost chauffeurs te veel tijd. Hierbij speelt economische belang transportwereld een belangrijke rol

De heer [REDACTED] informeert naar mogelijkheden voor aangifte loketten op parkeerplaatsen.

De heer [REDACTED] verwijst naar Nieder Saksen en de inzet van politie in burger;

Volgens de heer [REDACTED] zit de winst bij cameratoezicht op en aan de A1 in innovatieve middelen (vb 1 toezichtruimte, 1 aanbieder en 1 uitkijker);

Volgens de heer [REDACTED] moeten relevante partijen eerst beschikken over duidelijke en betrouwbare gegevens (registratie). Meten is weten. Vervolgens op deze cijfers beleid formuleren;

Volgens de heer [REDACTED] is selecteren op codes (pleegplaats en pleegtijd) is moeilijk. Dit kan politie wel oplossen.

Conclusie

Er is geen ruimte voor gelatenheid. De bereidheid is er om samen de problemen aan te pakken en te komen tot een werkbare oplossing en aanpak. Getracht is de A1 problematiek zo goed als mogelijk en in al haar facetten en integraal (criminaliteitsanalyse) in beeld te brengen. De A1 problematiek is vanuit elke discipline zo helder als mogelijk geformuleerd. Hierbij is gekeken naar verschillende lopende (innovatieve) initiatieven. Inzet is de problemen op de parkeerplaatsen in 2009 op te lossen.

Problemen en prioriteiten worden na deze bijeenkomst hanteerbaar. Nu de vormgeving van vanmiddag verzilveren en aan papier toe vertrouwen (als communicatiedocument). Dit document in lokale overleggen (IVZ en driehoek) bespreken. Dit document wordt aan ieder toegezonden.

Vastgestelde afspraken cq acties

Gelet op hetgeen tijdens de themabijeenkomst is besproken en de conclusies die zijn getrokken zijn hebben aanwezigen zich aan de volgende afspraken cq acties :

A. Preventief fouilleren

1. De gemeenten die gebruik maken van preventief fouilleren kunnen rekenen op de loyaliteit van de gemeenten die dit middel nog niet toepassen. Deze laatste gemeenten zullen de acties nauwlettend blijven volgen.
2. De gemeenten die op dit moment preventief fouilleren zetten deze lijn in 2008 voort. De resultaten worden begin 2009 gewogen en geëvalueerd. De resultaten in 2008 zijn bepalend voor de voortgang en de besluitvorming in gemeenten die dit middel nog niet toepassen;
De resultaten in 2008 zijn bepalend voor de voortgang.

B. Overige (on)veiligheidsissues A1

3. RWS draagt zorg voor extra parkeerplaatsen cq parkeercapaciteit. Dit geldt in het bijzonder voor de parkeerplaats bij Lonnekermeer en in mindere mate voor de parkeerplaatsen Bolder en Struik.

RWS neemt voor de herinrichting van hierboven genoemde parkeerplaatsen contact op en voert hierover overleg met het KLPD.

Het KLPD pleegt vervolgens overleg met de plaatselijke afdelingen van politie over de daadwerkelijke (her)inrichting van genoemde parkeerplaatsen.
4. Het KLPD stelt een veiligheidsplan op voor de A1 (incl parkeerplaatsen). Inzet hierbij is ook het inzichtelijk maken van de inzet van het KLPD en de nodige inzet van de regio politie. Het veiligheidsplan wordt zodanig vorm gegeven dat gemeenten (burgemeesters) dit document kunnen gebruiken en kunnen bespreken in hun lokale driehoeken en Regionale Colleges.
5. Met oog op de criminaliteit op en aan de A1 en in de omliggende plaatsen stelt het KLPD een criminaliteit(veiligheids) analyse op voor deze gebieden
6. In het veiligheidsplan belicht het KLPD ook de innovatieve maatregelen. Die blijken oriënteerbaar voor een veilige A1. Het KLPD doet daartoe stappen richting het innovatieplatform Twente.

Voor verslaglegging
Gemeente Rijssen-Holten
Afdeling Wonen en Ondernemen Beleid
Februari 2008

- District Zuid
Districtsleiding

Postadres Postbus 611
8000 AP Zwolle
Telefoon 0900-8844
Internet <http://www.politie.nl/ijsselland>

Behandeld door [REDACTED]
Telefoon [REDACTED]
E-mail [REDACTED].nl

- Lokale Driehoek Deventer

Datum 20 oktober 2008
Status Ter bespreking
Blad 1 van 4
Bijlage(n) 1

> Voorstellen Wijziging APV Deventer

• Inleiding

De afgelopen jaren is een aantal voorstellen tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) Deventer besproken in het Politieoverleg en/of de Lokale Driehoek Deventer. Het betreft de voorstellen "preventief fouilleren", "vechten", "bedelen" en "geprepareerde voorwerpen". Om diverse redenen is besluitvorming hierover aangehouden en/of zijn de voorstellen (nog) niet nader uitgewerkt.

In de Lokale Driehoek van 15 september is - mede naar aanleiding van een actiepoint op het thema "preventief fouilleren" - daarom besloten de aanhangige voorstellen nog eens op een rij te zetten. Hieronder worden derhalve deze voorstellen met een korte toelichting en de motivering van destijds behandeld, waarbij in sommige gevallen nog een actualisatie van de stand van zaken wordt toegevoegd.

1. Preventief Fouilleren

Toelichting

Artikel 151b Gemeentewet bepaalt dat de gemeenteraad bij APV de burgemeester de bevoegdheid kan verlenen om bij verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan een gebied, met inbegrip van de daarin gelegen voor publiek toegankelijke gebouwen en daarbij behorende erven, aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied.

In een op deze wijze aangewezen veiligheidsrisicogebied kan de officier van justitie de bevoegdheden, bedoeld in de artikelen 50, derde lid, 51 derde lid en 52 derde lid van de Wet wapens en munitie toepassen. Dit betekent dat zowel personen aan de kleding, als vervoermiddelen, alsmede reisbagage, op de aanwezigheid van wapens en munitie kunnen worden onderzocht.

De vrees voor het ontstaan van verstoring van de openbare orde moet wel objectiveerbaar zijn, in die zin dat er in redelijkheid sprake van moet zijn. De rechter moet aan de hand van de feiten die tot vrees aanleiding hebben gegeven, kunnen toetsen of deze vrees gerechtvaardigd is. De vrees kan bijvoorbeeld bestaan uit politie-informatie. Aan de andere

- District Zuid
6001-Districtsleiding en staf Zuid

Datum 20 oktober 2008
Blad 2 van 4

- kant gaat het ook niet zover dat er een concrete aanwijzing moet zijn dat op een bepaald tijdstip wapens in het gebied aanwezig zijn.

Er is voor het kunnen toepassen van het instrument van preventief fouilleren een drietal stappen noodzakelijk:

- *de gemeenteraad geeft de burgemeester de bevoegdheid een risicogebied aan te wijzen door dit in de APV op te nemen (eenmalig);*

- *de burgemeester wijst een risicogebied aan, na overleg met de officier van justitie in het driehoeksoverleg;*

De beslissing tot gebiedsaanwijzing dient te worden bekend gemaakt en te zijn voorzien van een deugdelijke en kenbare motivering: de burgemeester dient aan te geven op basis van welke feiten en omstandigheden de gebiedsaanwijzing noodzakelijk wordt geacht. Bovendien dient het gebied nauwkeurig te worden omschreven én afgebakend en moet de geldigheidsduur van de gebiedsaanwijzing in het besluit te worden opgenomen.

De burgemeester brengt de gebiedsaanwijzing zo spoedig mogelijk ter kennis van de gemeenteraad en de officier van justitie.

Indien de situatie der mate *spoedeisend* is dat de burgemeester de beslissing tot gebiedsaanwijzing niet tevoren op schrift kan stellen, zorgt hij alsnog zo spoedig mogelijk voor de opschriftstelling en de openbaarmaking daarvan.

- *de officier van justitie gelast tot het daadwerkelijk kunnen toepassen van het preventief fouilleren in het risicogebied*

De officier dient in het bevel te vermelden op grond van welke feiten en omstandigheden wapencontrole noodzakelijk wordt geacht.

Op het moment dat dit traject is doorlopen, heeft de politie de bevoegdheid om in het door de burgemeester aangewezen gebied en in overeenstemming met de voorwaarden die in de last van de officier zijn aangegeven, over bijvoorbeeld precieze lokaties en tijden, tot daadwerkelijke controle over te gaan. De politie zal in voorkomende gevallen een en ander vooraf vastleggen in een draaiboek.

Motivering

Ochtendgloren

Het verzoek, dat het in de APV opnemen van de bevoegdheid van de burgemeester tot het aanwijzen van een veiligheidsrisicogebied - waar preventieve fouillering kan plaatsvinden - dateert van oktober 2006 en was gericht op het toepassen van dit middel tijdens de controles langs de A1 in het kader van Ochtendgloren. De notitie die is behandeld in de driehoek van destijds is bijgevoegd. Naderhand is op verzoek van de officier van justitie een nadere motivering per brief aangereikt. Deze brief is ook bijgevoegd.

Overigens is begin 2008 door de gemeente Rijssen-Holtten een bijeenkomst georganiseerd over de veiligheid op de A1 waarbij de districtschef Zuid Politie IJsselland en ook het openbaar ministerie arrondissement Zwolle/Lelystad aanwezig waren. Tijdens deze bijeenkomst is door de aanwezige gemeenten afgesproken dat de gemeenten die gebruik maken van preventief fouilleren deze lijn in 2008 voortzetten en dat de resultaten begin 2009 worden gewogen en geëvalueerd. Op basis hiervan kunnen de gemeenten die thans preventief fouilleren

- District Zuid
6001-Districtsleiding en staf Zuid

Datum 20 oktober 2008

Blad 3 van 4

- toepassen en de gemeenten die dit middel niet toepassen goed geïnformeerd afwegen welk toekomstig beleid zal worden gevoerd.
In de bijeenkomst is door de burgemeester van Rijssen-Holten de wens uitgesproken dat de gemeente Deventer ook op basis van de resultaten 2008 en de evaluatie opnieuw zal afwegen of preventief fouilleren tijdens de Ochtendgloriconroles wenselijk is.

Uitgaansgebied en Voetbal

Indien in de APV de mogelijkheid is geschapen tot het aanwijzen van een risicogebied waarbinnen preventief fouilleren zou kunnen plaatsvinden, kunnen in latere instantie de risicogebieden worden benoemd.

Het is voorstelbaar dat er in de toekomst situaties ontstaan dat het aan te bevelen is het uitgaansgebied van Deventer (Brink) en/of het GAE-stadion en de omgeving hier omheen als zodanig aan te wijzen.

2. Vechten op straat

Motivering

Regelmatig worden politiemensen tijdens hun diensten geconfronteerd met vechtpartijen op straat en in openbare gelegenheden in met name het centrum van Deventer. In de praktijk blijkt dat strafbare feiten uit het Wetboek van Strafrecht zoals mishandeling en openlijke geweldpleging niet bewijsbaar of niet aan de orde zijn. Bovendien is het doen van onderzoek naar dergelijke feiten een arbeidsintensief en tijdrovende zaak. Vaak zijn betrokkenen om wat voor reden dan ook niet bereid tot het doen van aangifte. Toch geeft deze vorm van ordeverstoring een grote impact op het veiligheidsgevoel en veiligheidsbeeld van burgers. Strafbaarstelling van het vechten op straat in de APV is voor de politie een basis om effectiever op te treden. Bovendien wordt aan de samenleving getoond dat ordeverstoringen niet worden getolereerd.

3. Bedelen op straat

Motivering

Het team Deventer Centrum wordt in toenemende mate geconfronteerd met het fenomeen bedelen, met name in het winkelgebied, de Brink en het Grote Kerkhof. Bedelen is al jaren een bron van ergernis bij bezoekers, toeristen en ondernemers in het centrum. Soms is er agressie, worden mensen aangeklampt. Mensen voelen zich bedreigd en geïntimideerd. Bedelen is gebaseerd op een economische principe: waar geregeld veel mensen komen is het ook aantrekkelijk voor bedelaars. In Deventer is dat het centrum van de stad. Op andere plekken is die kans mindér groot.

In de situatie tot nu toe kan de politie, indien er geen strafbare feiten worden gepleegd, uitsluitend een waarschuwing geven en betrokkene wegsturen. Dit heeft vaak tot gevolg dat de betrokkene op een andere plek zijn bezigheden voortzet.

4. Geprepareerde voorwerpen

Motivering

Een bekende werkwijze van de winkeldieven is het gebruik van zogenaamde geprepareerde tassen. Deze tassen zijn bewust zodanig aangepast dat alarmsystemen (detectiepoortjes) in de winkel niet signaleren indien een artikel uit de winkel zonder te zijn betaald, wordt

- meegenomen. Tot op heden is het niet verboden geprepareerde tassen te vervoeren. Om

- District Zuid
6001-Districtsleiding en staf Zuid

Datum 20 oktober 2008
Blad 4 van 4

- toch op te kunnen treden tegen deze (potentiële) winkeldieven, is een verbod op het meedragen van dergelijke tassen gewenst.

Stand van zaken

Het Platform Detailhandel Nederland heeft in 2007 ook aan de gemeenten gevraagd dit te regelen. De VNG stelt echter dat een verbod op geprepareerde tassen geen effectieve maatregel is omdat handhaving niet of nauwelijks mogelijk zou zijn: "de politie kan niet iedereen met een tas aanhouden om de tas te inspecteren". Dit laatste is ook zeker niet de bedoeling maar de politie heeft bij een APV-verbod wel een middel in handen om bij het "op heterdaad" aantreffen van een persoon met een dergelijke tas, op te treden ter voorkoming van winkeldiefstal. Ook kan het aantreffen van een geprepareerde tas informatie zijn die voor een opsporingsonderzoek naar een groep verdachte(n) relevant kan zijn.

Het openbaar ministerie heeft aangegeven dat een dergelijke APV-bepaling in een strferechtelijk traject juridisch niet houdbaar is en dat er om deze reden al verschillende zaken zijn geseponeerd. Dit jaar zal een gerechtelijk proefproces worden gestart in het arrondissement van Rotterdam om de juridische haalbaarheid van de bepaling over de geprepareerde tassen te toetsen.

In de districts driehoek Zuid van 11 juni 2008 (met een bevestiging op 10 september 2008) is afgesproken de uitkomsten van dit proefproces af te wachten alvorens in de gemeenten een eventueel traject in te zetten een dergelijke bepaling in de APV op te nemen¹.

Bijlagen:

- Notitie Lokale Driehoek Deventer 2 oktober 2006 Preventief Fouilleren Ochtendgloren;
- Brief van 15 december 2006 van de districtschef Zuid aan Officier van Justitie Berden.

¹ In Raalte is overigens al een dergelijke bepaling in de APV opgenomen.

Artikel 2.4.4a Bezit hulpmiddelen voor winkeldiefstal

1. Het is verboden op de weg in de nabijheid van winkels te vervoeren of bij zich te hebben voorwerpen, die kennelijk zijn bedoeld om het plegen van winkeldiefstal te vergemakkelijken, zoals speciaal uitgeruste tassen, magneten of elektronische voorwerpen die veiligheidslabels of veiligheidspoortjes dan wel andere hulpmiddelen ter voorkoming van winkeldiefstal kunnen beïnvloeden, alsmede van tangen of andere voorwerpen die kennelijk eveneens bedoeld zijn om het plegen van een winkeldiefstal te vergemakkelijken.

- *2. Het in het vorige lid gestelde verbod is niet van toepassing indien redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de in dat lid bedoelde voorwerpen niet bestemd zijn voor de in dat lid bedoelde handelingen.*

Bezoekadres Storminkstraat 2
7418 GJ DEVENTER
Korpsonderdeel District Zuid
Behandeld door [REDACTED]
Doorkiesnummer [REDACTED]
Ons kenmerk 06uit00618
Bijlage één
Datum 15 december 2006

Aan de heer [REDACTED]
Officier van Justitie
Postbus 639
8000 AP ZWOLLE

Geachte heer Berden,

In de lokale driehoek Deventer is in oktober jl. een voorstel tot het openen van de mogelijkheid tot preventief fouilleren bij acties van Ochtendgloren behandeld. Alvorens u, namens het openbaar ministerie uw akkoord kon geven, wenste u een nadere toelichting op het project Ochtendgloren. Deze brief dient daartoe.

Voor wat betreft de resultaten van Ochtendgloren is in de driehoek vastgesteld dat bij acties waarbij preventief fouilleren wordt toegepast meer wapens in beslag worden genomen dan bij andere acties. In bijgevoegde notitie is dit nader uitgesplitst.

Het project Ochtendgloren is in 1998 in eerste instantie ontstaan ter bestrijding van de verkeerscriminaliteit. Aangezien de kans bestaat dat bij grootschalige controleacties er ook andere strafbare gedragingen worden geconstateerd, is destijds de beheersing van de middencriminaliteit waarbij gebruik wordt gemaakt van de A1, als nevendoel aan het project verbonden.

De aanleiding om tot het project over te gaan was een schietpartij op de A1 waarbij politiemensen waren betrokken. Voorts was de hierna omschreven problematiek op en bij de A1 reden om deze controleacties te starten. Er was eind jaren 90 sprake van veel

woninginbraken in het gebied langs de A1 gelegen, waarbij deze weg als aan- en afvoerroute werd gebruikt; ook ging het om andere vormen van criminaliteit gepleegd door Oost Europeanen, die gebruik maakten van de parkeerplaatsen, hotel-accomodaties en benzinstations langs de A1. Bovendien werden er frequent

autodiefstallen gepleegd in dit gebied waarmee elders in het land snelkraken werden gepleegd.

Anno 2006 kan worden gezegd dat soortgelijke problematiek nog steeds aanwezig is. De rechercheonderzoeken die naar aanleiding van informatie vanuit het Polaris-project zijn uitgevoerd, hebben bijvoorbeeld aangetoond dat er sprake is van (vuurwapen gevaarlijke) verdachten uit Oost Europa die via de A1 het land binnenkomen en op deze wijze het gebied bereiken waar ze hun criminaliteit plegen. Ook vanuit het westen van het land zijn er bij tijd en wijle groepen actief die in onze regio woninginbraken en series auto-inbraken plegen.

De kans dat autobestuurders die staande worden gehouden in het kader van Ochtendgloren, de beschikking hebben over een (vuur)wapen is dus zeer wel aanwezig. Voor de controlerende politiemensen is dit een risico en dit heeft nadelige invloed op hun veiligheidsgevoel tijdens een controle.

Zoals bekend, kunnen, indien de mogelijkheid tot preventief fouilleren in de APV is neergelegd en de burgemeester in een concreet geval de bevoegdheid ook daadwerkelijk verleent, zowel personen aan de kleding, als vervoermiddelen, alsmede reisbagage op de aanwezigheid van wapens en munitie worden onderzocht. Zoals gezegd, worden in de praktijk bij een dergelijke controle ook meer (vuur)wapens aangetroffen.

Gezien de geschetste actuele problematiek én de resultaten van de Ochtendgloren-acties in andere gemeenten met toepassing van het instrument "preventief fouilleren", is het scheppen van de mogelijkheid in Deventer, mijns inziens alleszins te rechtvaardigen.

Hoogachtend,

De districtschef Zuid,

Mr. L. Nieuwerth
Commissaris van Politie

Bijlage bij brief 06uit00618

Resultaten Ochtendglorie Aangevonden (Vuur)Wapens

Uit de registraties van de aangevonden wapens en munitie per controle over de laatste jaren, blijkt dat bij controles waarbij preventief is gefouilleerd meer (vuur)wapens in beslag worden genomen dan bij de andere controles.

In 2004 ging het om 6 en 10 aangevonden wapens bij twee controles met preventief fouilleren tegenover minder dan gemiddeld 3 aangevonden wapens bij de overige zes controles. Van de in totaal 16 aangevonden wapens ging het onder andere om 2 vuurwapens, 6 wapenstokken/honkbalknuppels, 4 vier messen en 1 zwaard/sabel.

In 2005 betrof het 3 en 8 aangevonden wapens (waaronder 2 vuurwapens en 6 wapenstokken/honkbalknuppels) bij controles met preventief fouilleren tegenover minder dan gemiddeld 2 aangevonden wapens bij de overige controles.

Notitie Lokale Driehoek Deventer 2 oktober 2006

Preventief Fouilleren Ochtendgloren

Inleiding

Naar aanleiding van een schietpartij op de A1 en criminaliteit, gerelateerd aan jarenlang gebruik van de A1 als aan- en afvoerroute van criminelen, is besloten een samenwerkingsverband te zoeken met verschillende regio's en de KLPD, teneinde een daad te stellen met betrekking tot het onveiligheidsgevoel op de A1.

Dit initiatief heeft geresulteerd in een interregionale samenwerking tussen de politieregio's Twente, Noord-Oost Gelderland en het KLPD, onder de projectnaam "Ochtendgloren". Deze controles hebben in de loop van de tijd een permanent karakter gekregen.

Het doel van deze controles is tweeledig:

- het terugdringen van met name het alcoholmisbruik in het verkeer, alsmede de overige overtredingen in het kader van de verkeerswetgeving;
- het terugdringen van de (midden)criminaliteit op en rond de A1 teneinde de veiligheid van de burgers te waarborgen.

Preventief fouilleren

Artikel 151b Gemeentewet geeft de gemeenteraad de mogelijkheid de burgemeester bij verordening de bevoegdheid te verlenen bepaalde gebieden als veiligheidsgebied aan te wijzen. Het eerste lid bepaalt dat de gemeenteraad bij plaatselijke verordening (APV) de burgemeester de bevoegdheid kan verlenen om bij verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan een gebied, met inbegrip van de daarin gelegen voor publiek toegankelijke gebouwen en daarbij behorende erven, aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied.

In een op deze wijze aangewezen veiligheidsrisicogebied kan de officier van justitie de bevoegdheden, bedoeld in de artikelen 50, derde lid, 51 derde lid en 52 derde lid van de Wet wapens en munitie toepassen.

Dit betekent dat zowel personen aan de kleding, als vervoermiddelen, alsmede reisbagage, op de aanwezigheid van wapens en munitie kunnen worden onderzocht.

De vrees voor het ontstaan van verstoring van de openbare orde moet wel objectiveerbaar zijn, in die zin dat er in redelijkheid sprake van moet zijn. De rechter moet aan de hand van de feiten die tot vrees aanleiding hebben gegeven, kunnen toetsen of deze vrees gerechtvaardigd is. De vrees kan bijvoorbeeld bestaan uit politie-informatie. Aan de andere kant gaat het ook niet zover dat er een concrete aanwijzing moet zijn dat op een bepaald tijdstip wapens in het gebied aanwezig zijn.

De burgemeester gaat niet over tot aanwijzing als veiligheidsrisicogebied dan na overleg met de officier van justitie in het driehoeksoverleg.

In 2004 heeft de gemeente Rijssen toestemming verleend aan de politie om deze bevoegdheid toe te passen bij de controles die in het kader van het project Ochtendgloren plaatsvinden op de rijksweg A1. De eerste actie waarbij preventief is gefouilleerd dateert van 25 mei 2004. In 2006 heeft de gemeente Apeldoorn, de gemeente Rijssen gevolgd.

Resultaten controles

Uiteraard worden de resultaten voor wat betreft aangetroffen wapens en munitie per controle bijgehouden. Hieruit blijkt dat bij controles waarbij preventief is gefouilleerd meer (vuur)wapens in beslag worden genomen dan bij de andere controles.

In 2004 ging het om 6 en 10 aangetroffen wapens bij twee controles met preventief fouilleren tegenover minder dan gemiddeld 3 aangetroffen wapens bij de overige zes controles. Van de in totaal 16 aangetroffen wapens ging het onder andere om 2 vuurwapens, 6 wapenstokken/honkbalknuppels, 4 vier messen en 1 zwaard/sabel.

In 2005 betrof het 3 en 8 aangetroffen wapens (waaronder 2 vuurwapens en 6 wapenstokken/honkbalknuppels) bij controles met preventief fouilleren tegenover minder dan gemiddeld 2 aangetroffen wapens bij de overige controles.

Veiligheidsgevoel controle personeel

Eventuele aanwezigheid van wapens beïnvloedt hoe de politie de controle benadert. (Verboden) wapens horen niet in auto's thuis. Met name de veiligheid van het controlepersoneel is een belangrijk argument voor het scheppen van de mogelijkheid tot preventief fouilleren. Het gebruik kunnen maken van het instrument preventief fouilleren geeft een goede sfeer en rust onder het personeel.

Veiligheidsgevoel weggebruiker

De ervaring in andere gemeenten die gebruik maken van het instrument preventief fouilleren is dat - indien de reden van de fouillering voldoende duidelijk wordt gemaakt - de burger begrip heeft voor deze inbreuk op de privacy. Ook voelen sommige weggebruikers zich op en langs de snelwegen veiliger bij de wetenschap dat periodiek dergelijke controles plaatsvinden. Het is bovendien op deze wijze voor kwaadwillende weggebruiker steeds moeilijker zich te verplaatsen.

Conclusie

1. Er zijn significante verschillen in aantal aangetroffen en in beslag genomen (verboden) wapens bij de acties waar wel of niet preventief is gefouilleerd. Bij preventief fouilleren gaat het niet alleen om controle op de man of vrouw maar ook om controle van en in (vracht)auto's. Hierbij worden ook andere strafbare feiten dan alleen verboden voorwerpen geconstateerd of opgehelderd.
2. Naast de resultaten van de controles spelen ook veiligheidsgevoelens een rol. Met name de veiligheid van controleurs is een belangrijk argument voor preventief fouilleren. De veiligheid van weggebruiker en de controleurs zijn bij normale acties veel moeilijker te waarborgen.

Verzoek

De politie verzoekt de gemeenteraad Deventer bij APV de burgemeester de bevoegdheid te verlenen om een gebied tot veiligheidsrisicogebied aan te wijzen, en verzoekt de burgemeester het gebied waar de Ochtendglorencontrole plaatsvindt in voorkomende gevallen als zodanig te bestempelen.

Mogelijk kan een proefperiode van één jaar, met aansluitend evaluatie, worden gehanteerd.